

Evropska unija
Regionalna politika

sl info regio

| Številka 15 | December 2004 | panorama

Solidarnostni sklad

in preprečevanje nevarnosti

Vsebina

Solidarnostni sklad *in* preprečevanje nevarnosti

Unija je solidarna

Solidarnostni sklad je nastal zaradi odpravljanja posledic dramatičnih poplav poleti leta 2002. Evropska unija, skupaj s svojimi državami članicami in državami kandidatkami, je namreč želela instrument, ki bi ji omogočil solidarnostno finančno pomoč žrtvam izrednih nesreč.

Solidarnostni sklad na Saškem (Nemčija) – hiter in prilagojen odgovor za poplave avgusta 2002

Hitra sanacija na Saškem, ki so jo poplave avgusta leta 2002 najbolj prizadele, še posebej dobro ponazarja cilj Solidarnostnega sklada: olajšanje rekonstrukcije tehnične in socialne infrastrukture v najkrajšem času po nesreči.

Pričevanje: Češka

Solidarnostni sklad Evropske unije v akciji: Malta, Francija, Avstrija, Španija

Pričevanje: Portugalska

Reportaža: Francija – reševanje Garda

Regija Gard v Franciji, ki so jo dvakrat prizadele močne poplave, je dobila finančno pomoč iz Solidarnostnega sklada Evropske unije za popravilo večjih poškodb, obnovo infrastrukture ter zdravstvenih in socialno-izobraževalnih storitev, pa tudi za boljšo zaščito ozemlja in za preprečevanje tveganj. Izvedeno je bilo 115 del, ki so pomenila velik organizacijski zalogaj zaradi spoštovanja časovno kratkih rokov. Obisk pri pionirjih Solidarnostnega sklada Evropske unije.

Pričevanje: Italija

Preprečevanje nevarnosti, prednostna naloga strukturnih skladov za obdobje 2007-2013

Splošen in integriran pristop do nevarnosti na ravni Evropske unije.

Program INTERREG v akciji: Nizozemska, Španija, Atlantik, Severno morje, Alpsko področje

Slike (strani): CEDRE (1, 21), nosilci projekta (3, 4, 17), Préfecture de Provence-Alpes-Côte d'Azur (6, 13), European Space Agency (5), Istituto Nazionale di Fisica Nucleare (7), AEIDL (7, 16), Ministerstvo financ (7, 12) Dipartimento della protezione civile (8, 18), Sächsische Staatskanzlei (10), Malta's Planning & Priorities Co-ordination Division (13), Österreichisches Bundesministerium für Inneres (13), Parque Nacional marítimo-terrestre de las islas atlánticas de Galicia (13), Câmara Municipal de Monchique (14), Institution Maintenon (15), Rijkswaterstaat-Directie Oost Nederland (19), Bulgarian Ministry of Energy and Energy Resources (20), IRMA (21), Interreg IIIB North Sea Programme Secretariat (21), Università degli Studi di Trieste (21).

Naslovnica: Čiščenje nafte po razlitju tankerja Prestige

Odgovorni urednik: Thierry Daman, ES, Generalni direktorat za regionalno politiko

Ta revija je natisnjena na recikliranem papirju in izhaja v angleščini in francoščini.

Tematski dosje je dostopen v 19 jezikih Evropske unije na spletni strani http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_fr.htm.

Besedila, objavljena v tej publikaciji, nimajo pravne vrednosti.

3

10

12

13

14

15

18

19

21

Unija je solidarna

Johannes Wachter¹

Solidarnostna veriga med poplavami leta 2002 v Nemčiji

Solidarnostni sklad je nastal zaradi odpravljanja posledic dramatičnih poplav poleti leta 2002. Evropska Unija, skupaj s svojimi državami članicami in državami kandidatki, je namreč želela instrument, ki bi ji omogočil solidarnostno finančno pomoč žrtvam izrednih nesreč.

Poleti leta 2002 je srednja Evropa pretrpela tako močne poplave, kot jih še ni bilo. To je pustilo posledice na socio-ekonomski infrastrukturi celih regij ter poškodovalo kulturno in naravno dediščino. Neposredna škoda v Avstriji, na Češkem, v Nemčiji ter nekaj tednov kasneje na jugu Francije je znašala več kot 15 milijard eurov.

18. avgusta 2002, med sestankom „vrha za poplave“, ki so se ga udeležili najvišji predstavniki prizadetih držav, sta dansko predsedstvo in Evropska komisija izrazila skupno prepričanje, da je državam treba stati ob strani. Ob tovrstnih nesrečah je potrebna pomoč Evropske unije. V naslednjih

dveh tednih je Evropska komisija predlagala ustanovitev novega instrumenta za preprečevanje naravnih nesreč in pomoč v obliki hitrega zagotavljanja finančnih virov². Pravico do pomoči bodo imele tako države članice kot države kandidatke, ki se pogajajo za vstop.

Evropski parlament in države članice so se soglasno strinjali s tako zamislijo in so zagotovili pripravljenost, da bi bila sredstva lahko na voljo pred koncem leta 2002.

Uredba Sveta o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije

Evropska komisija je v rekordnem času, samo tri mesece po objavi sporočila, predstavila svoj predlog za ustanovitev „Solidarnostnega sklada Evropske unije“³.

Svet je predlog poslal v postopek preverjanja in pokazali sta se dve glavni temi: po eni strani želja v najkrajšem času

(¹) Glavni administrator, Evropska komisija, Generalni direktorat za regionalno politiko. Pričujoči članek se nanaša na „Poročilo Evropske komisije – Solidarnostni sklad Evropske unije – Letno poročilo 2002–2003 in bilanca pridobljenih izkušenj v enem letu uporabe novega instrumenta“, KOM(2004) 397 končno, sprejeto 26. maja 2004.

(²) Sporočilo Evropske komisije Evropskemu parlamentu in Svetu „Odzivi Unije na poplave v Avstriji, v Nemčiji in v več državah kandidatkah – solidarnostna pobuda“, KOM(2002) 481 končno.

(³) Predlog Uredbe Sveta, ki ustanavlja Solidarnostni sklad Evropske unije, KOM(2002) 514 končno, 18. september 2002.

Nemčija, poletje 2002: reka Loba je prestopila bregove ...

vzpostaviti novi instrument, po drugi strani pa skrb zaradi nadzora porabe sredstev, saj naj se Sklad ne bi uporabljal prepogosto, ampak izključno kot zadnja možnost. Evropska komisija je morala svoj prvotni predlog v nekaterih točkah tako nekoliko zaostri.

11. novembra 2002 je Svet sprejel novo uredbo⁴. Njeni temeljni elementi so:

- > Solidarnostni sklad Evropske unije se uporablja „v glavnem“ za večje naravne nesreče in je na voljo tako državam članicam kot tudi državam kandidatkam, ki so v postopku pogajanj za vstop. Prvotni predlog Evropske komisije je vseboval tudi tehnološke in ekološke nesreče, vendar so nato omejili področje aktivnosti, da ne bi prišli v konflikt z načelom „onesnaževalec plača“ in da bi se izognili tveganju, da bi bil odgovorni oproščen pravne krivde za škodo, ki jo je povzročil.
- > Nesreča sodi med „večje“, kadar ocenjena škoda presega 3 milijarde evrov (na podlagi cen iz leta 2002) ali 0,6 % bruto nacionalnega dohodka (BND) države (Evropska komisija je prvotno predlagala 1 milijardo ali 0,5 % BND). Ta dvojni kriterij omogoča upoštevanje blagostanja in ekonomske moči države, ki potrebuje pomoč (glej tabelo pragov za sedanjo mobilizacijo sredstev v absolutni vrednosti po državi).

Potrebno je poudariti, da Evropska komisija upošteva samo neposredno škodo. Drugih posledic, ki nastanejo zaradi izgube dohodka in proizvodnje in za katere ni primerljive in splošno sprejete metode ocenjevanja, pravilnik ne upošteva.

> Izjemoma je možno uporabiti sklad za nesreče tudi, ko škoda ne dosega praga:

1. če večja nesreča prizadene tudi sosednjo državo (ne glede na obseg škode v tej državi);
 2. v primeru izrednih regionalnih nesreč, za katere veljajo še posebej strogi kriteriji (glej spodaj). Zakonodajalec tovrstne dogodke jasno pojmuje kot redko izjemo in zahteva od Evropske komisije, da preuči take zahteve „z največjo strogostjo“. Kot dodaten previdnostni ukrep je Svet omejil skupni letni znesek, ki je lahko dodeljen za subvencije, na 75 milijonov evrov.
- > Zahtevo mora predložiti vlada prizadete države (in ne regionalne ali lokalne oblasti). Prejeti jo mora Evropska komisija v roku 10 tednov od datuma prve škode.
 - > Intervencije Sklada so omejene na javne odhodke in se lahko namenijo samo za financiranje naslednjih najbolj nujnih aktivnosti:

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 2012/2002 (UL L 311, 11.11.2002).

- a) obnova delovanja osnovne infrastrukture (energija, voda, transport itd., vendar tudi zdravstva in šolstva);
 - b) začasna bivališča in službe prve pomoči;
 - c) zagotovitev preventivne infrastrukture in zaščita kulturne dediščine;
 - d) čiščenje območij, kjer se je zgodila nesreča, vključno z naravnimi območji.
- > Izključene so poškodbe, ki so že zavarovane ali ki jih je možno zavarovati, ter popolnoma preventivni ukrepi. V Uredbi je zapisano, da se upošteva kriterij nezmožnosti zavarovanja, zato da bi se izognili razvrednotenju načela „onesnaževalec plača“ in da bi zagotovili sprejetje zadostnih previdnostnih ukrepov. V zvezi s tem tudi škoda, ki so jo utrpeli zasebniki in podjetja, ne prinaša pravice do povračila iz Sklada. Javno dobro, ki ga države navadno ne zavarujejo, ima pravico do povračila v okviru že omenjenih omejitev.
- > Solidarnostni sklad Evropske unije želi biti čim manj birokratski. Zaradi tega in v nasprotju s strukturnimi skladi ni predvideno ne programiranje ne sofinanciranje, niti natančni mehanizmi spremljanja in poročanja. Uporaba pomoči, vključno z izbiro projektov, je v celoti prepuščena državam, ki to pomoč dobijo. Evropska komisija se je odločila, da bo izvajala obiske na terenu. Uporabniki lahko tako dobijo nasvete, če jih potrebujejo, Evropska komisija pa si s tem zagotovi pregled nad doseženim na-

predkom ter oceno možnosti, da bo država pomoč v celoti porabila v danem letu.

- > Evropska komisija in država upravičenka, ki ji subvencija pripada, podpišeta dogovor o izvedbi. Ta določa minimalne zahteve v zvezi s porazdelitvijo odgovornosti in finančno kontrolo ter določa tipe predvidenih aktivnosti. Ko je dogovor podpisan, Evropska komisija nakaže celotno subvencijo, država prejemnica pa ima na razpolago eno leto, da jo porabi. Roka ni možno podaljšati.

- > Šest mesecev po izvedbi država prejemnica pomoči predloži Evropski komisiji končno poročilo, ki kaže pravilno uporabo subvencije. Denar, ki je bil slabo uporabljen ali celo neuporabljen, mora država vrniti. Nato Evropska komisija zaključi dosje.

Pragi za večje nesreče po državah v letu 2004

Država	Prag (v milijonih eurov)	Država	Prag (v milijonih eurov)
Belgija	1 596,775	Združeno	
Danska	1 083,705	kraljestvo	3 066,255
Nemčija	3 066,255	Bolgarija	99,563
Grčija	849,027	Ciper	63,803
Španija	3 066,255	Češka	424,259
Francija	3 066,255	Estonija	38,082
Irska	634,065	Madžarska	373,017
Italija	3 066,255	Litva	87,039
Luksemburg	116,321	Latvija	55,426
Nizozemska	2 658,006	Malta	25,119
Avstrija	1 273,720	Poljska	1 212,140
Portugalska	757,625	Romunija	289,248
Finska	837,714	Slovenija	132,975
Švedska	1 518,971	Slovaška	152,626

Pragi za leto 2004 ustrezajo znesku 0,6 % BND (števila iz leta 2002) z maksimalnim zneskom 3 milijard po ceni iz leta 2002, to je 3,066255 milijarde eurov.

Financiranje solidarnosti

Osrednja težava pri ustanavljanju Solidarnostnega sklada je bila, kako določiti primeren način financiranja. Ker proračun Unije v okviru finančnih perspektiv 2000–2006 ne omogoča dovolj razpoložljivih virov na zanesljiv način, je bilo odločeno, da se Solidarnostni sklad financira izven normalnega proračuna in da se vanj vlagajo dodatna „sveža“ sredstva. Zaradi proračunskih pravil pa tega ni bilo mogoče uresničiti brez ustanovitve novega „fleksibilnega instrumenta“ in brez spremembe medinstitucionalnega dogovora o izdelavi proračuna med Svetom, Parlamentom in Komisijo. Na tej osnovi lahko Sklad dodeljuje subvencije do 1 milijarde eurov letno. Zagotoviti je možno samo znesek, ki je dejansko potreben za posamezen primer, neporabljenih sredstev pa ni možno prenesti v prihodnje leto.

Satelitska slika požarov leta 2003 na Portugalskem in v Španiji

To pomeni, da Evropska komisija ne more sama odločati o mobilizaciji Solidarnostnega sklada. Komisija lahko na podlagi zahtevka le predlaga porabo sredstev. Nato sledi postopek za pridobitev usklajenega proračuna za zahtevani znesek. Šele ko dobi zeleno luč od Sveta in Parlamenta, lahko Komisija dodeli subvencijo.

Postopek, ki se zdi dolg in zapleten, ima tudi prednost, saj na vsakem koraku vključuje Svet in Parlament.

Znesek pomoči

Uredba Sveta nima specifičnih pravil o načinu določanja zneska pomoči. Vključuje pa določeno število navodil, predvsem kar zadeva enakopravno obravnavanje vseh zahtev. Še več, Komisija je v skrbi za spoštovanje načel preglednosti, solidarnosti in subsidiarnosti sprejela progresivni sistem v dveh delih: prva stopnja intervencije (2,5 %) za škodo, manjšo od praga, ki je predviden za „velike nesreče“. Temu lahko dodamo višjo stopnjo (6 %) za škodo, ki presega ta prag. Enaka metoda se uporablja tudi pri regionalnih nesrečah, kjer škode ne dosega praga. Pomoč v takem primeru znaša 2,5 % celotne škode.

Ta metoda omogoča dodelitev več subvencij letno za nesreče različnih obsegov in zadeva države, ki nimajo enakega ekonomskega položaja. Intenzivnost pomoči je večja ob velikih nesrečah in niha glede na sposobnost prizadete države, da rešuje situacijo s svojimi lastnimi sredstvi.

Francija: čiščenje po poplavih reke Rone decembra 2003

Izvajanje Uredbe

Evropska komisija je do septembra 2004 prejela presenetljivih 17 zahtev za uporabo sredstev iz Solidarnostnega sklada (glej tabelo).

Samo pet zahtev je bilo uvrščenih v kategorijo „večje nesreče“ (škode, višje od praga): poplave v Avstriji, Nemčiji in na Češkem leta 2002, gozdni požari na Portugalskem ter nevihte in poplave na Malti leta 2003. Zahteve, ki so se nanašale na zimske vremenske nevšečnosti, ki so prizadele Grčijo, niso bile uvrščene na seznam dobitnikov pomoči. Zahteva Španije, ki jo je leta 2003 prizadel gozdni požar, je bila sprejeta v kategorijo „sosednje države“, deset drugih zahtev pa je Komisija večinoma uvrstila v kategorijo „regio-

Zahteve za mobilizacijo Solidarnostnega sklada Evropske unije (november 2002–september 2004)

	Država	Narava nesreče	Obseg	Dodeljena pomoč (v milijonih eurov)
2002	Avstrija	Poplave	Večji	134
	Češka	Poplave	Večji	129
	Francija	Poplave (Gard)	Regijski	21
	Nemčija	Poplave	Večji	444
2003	Španija	Razlitje nafte (Prestige)	Regijski	8,626
	Italija	Potres (Molise/Apulija)	Regijski	30,826
	Italija	Izbruh vulkana (Etna)	Regijski	16,798
	Italija	Poplave (severna Italija)		Zavrnjeno
	Grčija	Zimske vremenske nevšečnosti		Zavrnjeno
	Portugalska	Gozdni požari	Večji	48,539
	Francija	Gozdni požari (jug Francije)		Zavrnjeno
	Španija	Gozdni požari (portugalska meja)	Sosednje države	1,331
	Malta	Poplave	Večji	0,961
	Italija	Poplave (Furlanija - Julijska Krajina)		Zavrnjeno
2004	Francija	Poplave	Regijski	19,625
	Španija	Poplave (Malaga)		Zavrnjeno
	Španija	Gozdni požari		V teku
Skupaj				854,706

nalna nesreča“. Ena sama nesreča, in sicer razlitje nafte iz tankerja *Prestige*, ni bila naravna nesreča.

Pregled zahtev je pokazal, da potrebuje Uredba dodatna pojasnila, da bi jo lahko izvajali v praksi. Evropska komisija je v svojem poročilu, objavljenem leta 2004⁵, navedla različne probleme, s katerimi se je srečala in opisala izdelano metodo za zagotavljanje nepristranske in ustrezne obdelave zahtev.

■ Italija: izbruh Etne jeseni 2002

Večina težav izhaja iz zahtev po izjemni višini sredstev iz Sklada zaradi regionalnih nesreč. Pozitiven odgovor je odvisen od treh pogojev: (1) nesreča mora biti „v glavnem“ naravna; (2) prizadet mora biti večji del prebivalstva regije; in (3) obstajati morajo resne in trajne posledice za življenjske pogoje in ekonomsko stabilnost.

Uredba poudarja, da je posebno pozornost treba nameniti oddaljenim in izoliranim območjem.

Ti kriteriji za prosilce včasih pomenijo težavo. Država mora namreč predložiti natančen opis prizadetega območja in prebivalstva, ki tam živi. Dokazati mora, da je vsaj 50 % prebivalcev imelo osebno škodo ali pa utrpelo resno škodo, ki izhaja iz nesreče. Kljub temu ni treba spoštovati administrativnih meja območij (ker jih tudi nesreče ne), mora pa biti prizadeta dežela vsaj v neposredni bližini. Seštevek geografsko razpršenih dogodkov se ne upošteva. Prizadeto območje oz. število prebivalstva mora biti z nacionalnega vidika pomembno. To izključuje zgolj lokalne dogodke, pri katerih ne moremo dobesedno upoštevati kriterija ekonomske stabilnosti. Dokazati je treba negativni vpliv na življenjske pogoje, kot so dolgotrajna začasna bivališča, nemožnost dostopa do osnovne infrastrukture (voda, energija, glavne transportne infrastrukture, telekomunikacije itd.) in trajno tveganje za zdravje. Ta negativni vpliv mora trajati dalj časa, vendar ne dlje kot eno leto. Če oddaljenost ali izolacija prizadetega območja ni kriterij sam po sebi, morajo dežele posebej dosledno opravičiti svoje razloge za zahtevano pomoč.

Da bi lahko nesrečo opredelili kot „izredno“, morajo biti izpolnjeni vsi zgoraj naštetí pogoji. Naravna nesreča mora torej z obsegom povzročene škode ali z vplivom na regijo presegati posledice, ki bi jih smeli pričakovali. Evropska komisija je med decembrom 2002 in septembrom 2004 ugotovila, da samo šest zahtev izpolnjuje dane kriterije. Zanje je predlagala uporabo sredstev iz Sklada. Štiri zahteve pa je zavrnila.

■ Obnova mostu v plzenski regiji (Češka)

■ Most na reki Gard (Francija): v ospredju zaščitni zid, ki so ga zgradili s pomočjo Solidarnostnega sklada Evropske unije

⁽⁵⁾ Glej op. 1.

Izkušnje

Namen in zasnova Solidarnostnega sklada sta skladna z željo Evropske unije, da bi pomagala državam članicam in državam kandidatkam, ki so žrtve obsežnih naravnih nesreč in si same ne morejo pomagati. Pod takimi pogoji in v duhu solidarnosti so se države članice odločile, da mobilizirajo finančna sredstva neodvisno od proračuna Unije.

Pet projektov pomoči, ki so prejeli denar iz Solidarnostnega sklada od leta 2002 dalje, kaže na učinkovitost tega instrumenta. Potrebno je izboljšati nekaj administrativnih zadev in racionalizirati proračunski postopek, da bi lahko še pospešili izplačevanje pomoči.

V prihodnje je treba še dodelati podrobnosti tistih primerov, ki ne sodijo na področje delovanja Sklada.

Zahteve po pomoči Sklada za naravne nesreče so v veliki večini manjšega obsega, se pravi, da ne presegajo zahtevanega praga „velikih nesreč“. Zato je bilo ocenjevanje specifičnih kriterijev včasih težavno in je podaljševalo roke. Navkljub tem pomanjkljivostim in nekaterim kritikam Sveta o pomanjkanju strogosti pri uresničevanju kriterijev, lahko zaključimo, da je Sklad, tudi v izjemnih primerih, deloval zadovoljivo.

Kaj pa jutri?

Evropska komisija je v svojem poročilu z dne 26. maja 2004 zapisala, da je po manj kot dveh letih delovanja nemogoče dokončno oceniti delo Sklada in predlagati spremembe Uredbe, razen v primeru že ugotovljenih pomanjkljivosti.

Jasno je, da Solidarnostni sklad in drugi instrumenti Unije ne zadoščajo za primerno ukrepanje ob vseh možnih krizah, ki zahtevajo posredovanje Evrope. Taki primeri bi lahko bili teroristični napadi, večje tehnološke nesreče ali grožnje za javno zdravje.

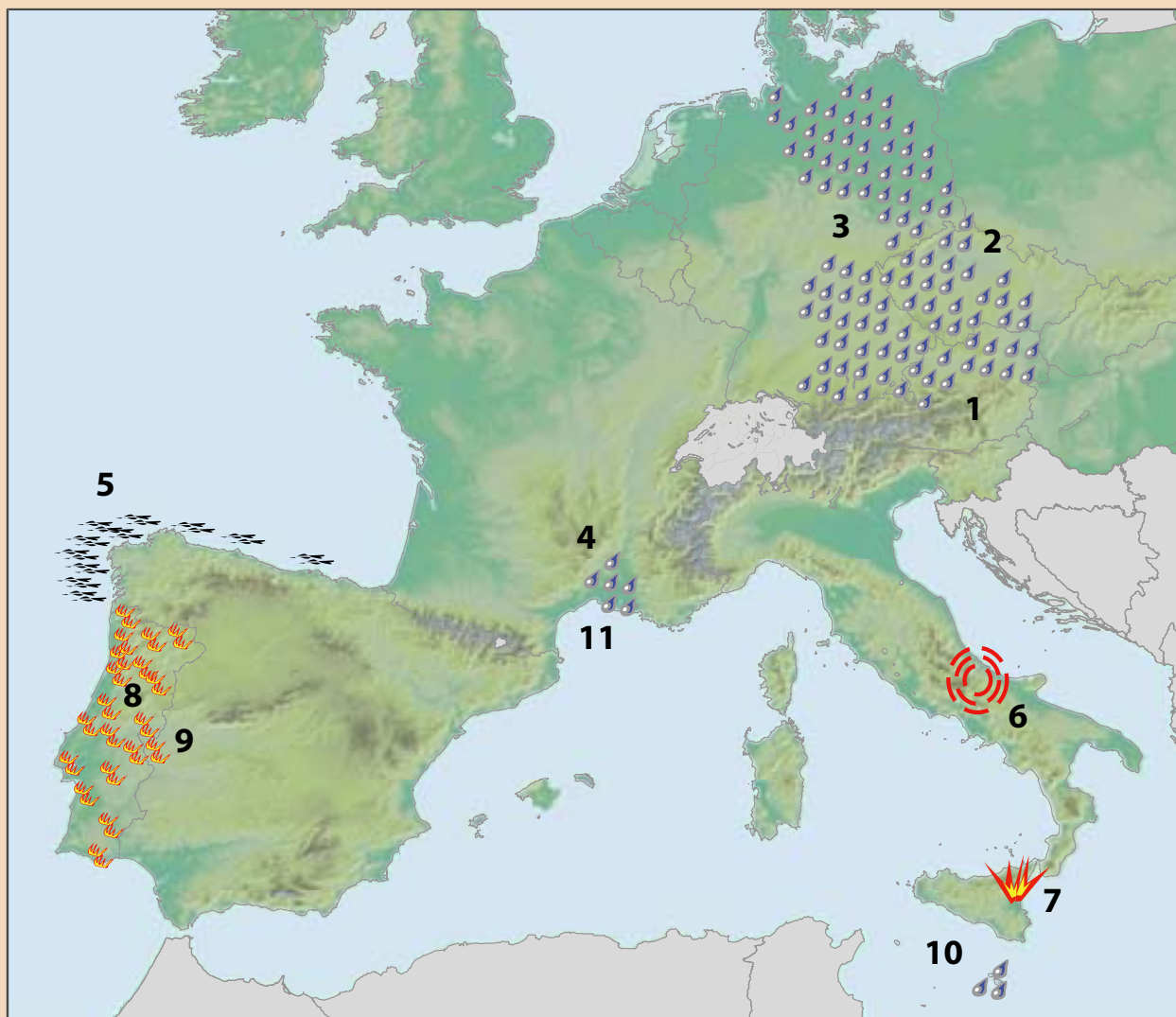
Spričo takih razmišljanj je Evropska komisija vključila v svoje sporočilo o finančnih perspektivah za obdobje 2007–2013⁵ tudi predlog, da bi obstoječe aktivnosti in instrumente združili na evropski ravni, skupaj z novimi oz. dodatnimi pobudami v okviru Instrumenta za solidarnost in hitro ukrepanje. Ta naj bi omogočil skupni pristop v nujnih primerih in bi prebivalcem zagotavljal skupni evropski odziv v primeru večje nesreče. Instrument bi omogočil nastajanje novih skladov, na primer za pomoč žrtvam terorizma. Zagotavljal bi pomoč civilni zaščiti in ukrepe pri krizah zdravstvenega značaja, kakor tudi pri posledicah drugih naravnih nesreč. Delo se je šele začelo ...

Začasna šolska stavba, ki jo je za ponesrečene v San Giuliano di Puglia (Italija) financiral Solidarnostni sklad Evropske unije

⁽⁵⁾ Sporočilo Evropske komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: Finančne perspektive 2007–2013, KOM(2004) 487 končno, 14. julij 2004.

Solidarnostni sklad Evropske unije

Sredstva iz Solidarnostnega sklada Evropske unije v obdobju med novembrom 2002 in septembrom 2004

2002			2003			2004					
		Milijoni EUR			Milijoni EUR			Milijoni EUR			
1	Avstrija	Poplave	134,000	5	Španija	Onesnaženje morja	8,626	11	Francija (Rona)	Poplave	19,625
2	Češka	Poplave	129,000	6	Italija	Potres	30,826				
3	Nemčija	Poplave	444,000	7	Italija (Etna)	Izbruh vulkana	16,798				
4	Francija (Gard)	Poplave	21,000	8	Portugalska	Požari	48,539				
				9	Španija	Požari	1,331				
				10	Malta	Poplave	0,961				

Solidarnostni sklad na Saškem (Nemčija)

Hiter in prilagojen odgovor na poplave avgusta 2002

Ulrich Kraus ⁽¹⁾

Hitra sanacija na Saškem, ki so jo poplave avgusta leta 2002 najbolj prizadele, še posebej dobro ponazarja cilj Solidarnostnega sklada: olajšanje rekonstrukcije tehnične in socialne infrastrukture v najkrajšem času.

Viseči most v Grimmi pred intervencijo Solidarnostnega sklada Evropske unije in po njej

Med 10. in 19. avgustom 2002 so močne padavine, predvsem v zgornjem toku Labe in njenih pritokov, povzročile strašno naraščanje vode uničevalnih razsežnosti, kakršnega do tedaj v Nemčiji niso poznali. Padavine so 12. avgusta na določenih mestih dosegle več kot 400 ml na m² v času 24 ur in so tako povečale pritoke Labe, da so vode prestopile bregove v Češkem rudogorju. Hudourniške vode so si utrle pot skozi ozke doline masiva in odnašale pred seboj vse, kar jim je bilo na poti. Pet dni kasneje je sledil novi val deževja. Labe je zaradi svojih številnih čeških in nemških pritokov 17. avgusta v Dresdnu dosegla zgodovinsko rekordno mejo 9,40 m in tako za približno 70 cm presegla do tedaj najvišji zabeležen nivo v Saški prestolnici, mestu, ki so ga poplave najbolj prizadele.

Poplave so terjale tudi človeške žrtve. Voda je odnesla 20 oseb. Približno dve tretjini ozemlja je bilo poplavljenega. Okoli 25 000 bivališč je bilo poškodovanih, od tega 400 popolnoma uničenih. Poškodovano ali uničeno je bilo približno 740 km cest, 466 mostov in 20 % saške železniške mreže. Okrog 10 % bolnišnic so evakuirali zaradi poplav, ki so prizadele tudi 280 stavb, med drugim domove za ostarele, domove za prizadete itd. Voda je močno poškodovala kulturne spomenike in zgradbe, kot sta slavna Semprova opera in Zwinger v Dresdnu. Tudi podjetja, ki zaposlujejo okrog 100 000 ljudi, so utrpela škodo zaradi vode, kar je močno oviralo njihovo proizvodnjo.

Več kot 100 000 poškodb so našli samo na Saškem. Znesek škode znaša približno 8,7 milijarde eurov. Od teh približno 6,7 milijarde izpolnjuje pogoje za povračilo po kriterijih za pomoč. Milijardo eurov so pokrili z zasebnimi sredstvi, kot so povračila zavarovalnic, donacije in lastna sredstva. 5,75 milijarde eurov so priskrbele javne institucije: 4,8 milijarde eurov sta dala Solidarnostni sklad Evropske unije in nemški Sklad za pomoč pri rekonstrukciji. Saška in njene oškodovane občine bodo morale v prihodnjih letih dodati okrog 950 milijonov eurov samo za popravilo infrastrukture, da bi lahko popolnoma izbrisali sledove naravne nesreče.

Ustanovili so tudi urad za rekonstrukcijo, da bi koordiniral programe pomoči. Njegova glavna cilja sta bila predvsem pomoč prebivalstvu iz najbolj prizadetih območij in zagotovitev cestnih povezav. Postavili so začasne mostove in improvizirane poti ter ponovno vzpostavili vodovodne in plinske napeljave.

Najprej je bilo treba določiti geografski obseg škode. Dogovorili so se za skupne kriterije, ki bodo služili kot osnova za oceno škode in stroškov za trajno obnovo. Pri izdelavi

⁽¹⁾ Deželna pisarna na Saškem, direktor rekonstrukcijskega urada.

balance so upoštevali samo neposredno škodo, ki so jo povzročile poplave, kot na primer uničenje bivaljšč, podjetij ali infrastrukture. Niso upoštevali posredne škode, kot je izguba dohodka, ker je to zelo težko določiti. Z oceno škode so se ukvarjali strokovnjaki iz Nemčije in tujine.

Evropska komisija se je 11. decembra 2002 odločila, da dodeli Nemčiji pomoč Solidarnostnega sklada Evropske unije v višini 444 milijonov evrov. Soglasje sta Evropska komisija in država članica podpisali že naslednjega dne.

Glede na federalno ureditev Nemčije so za porabo sredstev iz Solidarnostnega sklada Evropske unije odgovorne zvezne deželne oblasti. Na Saškem so se v izvedbo vključile tri administrativne ravni, pod vodstvom Urada za obnovo, ki spada pod saško deželno pisarno. Poslanstvo te službe, ki je vodila koordinacijo in organizacijo finančnih pomoči na različnih ravneh, je bilo:

- > doreči praktične podrobnosti z zvezno vlado in Evropsko komisijo;
- > določiti načine in postopke;
- > rešiti probleme izvedbe s specifičnimi strokovnimi oddelki in službami, ki so odgovorni za dodelitev pomoči.

Z izvedbo intervencije so se ukvarjala različna ministrstva. Njihova naloga je bila predvsem konkretizirati finančne ukrepe na podlagi tehničnega plana in zagotoviti finančni in administrativni nadzor nad sredstvi iz Solidarnostnega sklada Evropske unije.

Neodvisna organizacija, ki jo je izbralo saško ministrstvo za finance, je potrdila, da so bila sredstva porabljena korektno. Preverila je, da so upravičenci do subvencije in službe, zadolžene za njeno dodelitev, pravilno uporabili pomoč, skladno z določenimi cilji. Dolgotrajne izkušnje različnih služb pri vodenju strukturnih skladov so omogočile učinkovito uresničitev nalog.

Od 265 milijonov evrov je bilo 60 % dodeljenih financiranju zaščitnih ukrepov in za boj proti poplavam. Šlo je za financiranje intervencij prve pomoči. Solidarnostni sklad Evropske unije je omogočil tudi evakuacijo in začasno nastanitev prebivalcev, njihovo zdravljenje in kritje medicinskih stroškov med naravno nesrečo in po njej. Solidarnostni sklad Evropske unije je financiral takojšnje ukrepe, namenjene odpravi škode, ki jo je naredila voda: čiščenje, odstranjevanje zemlje, odstranjevanje naplavin. Vse to so bile nujno potrebne aktivnosti za vrnitev uničene infrastrukture v prvotno stanje.

Preostali delež evropskega denarja so porabili za zmanjšanje vseh nevarnosti in za ponovno izgradnjo nujne infrastrukture, kot so ceste in rečni bregovi, zgradbe socialnih in zdravstvenih ustanov ter za zaščito kulturne dediščine. Operacije reševanja, ki so jih vodili na Theaterplatzu v Dresdnu (kjer so Semprova opera, Zwinger, palača Taschenberg), so dober primer tega. 12. avgusta so bile te prestižne stavbe žrtve vode, ki jih je poplavila v trenutku.

Hitro sprejemanje različnih zaščitnih ukrepov, včasih že v času same naravne nesreče, kot so čiščenje naplavin in obnova (vse to je bilo v večjem delu financirano iz Solidarnostnega sklada Evropske unije), je Saški zagotovilo omejitve škode, ki jo je povzročila narasla voda. Odstranjevanje naplavin in zemlje je na primer preprečilo nastajanje bolezni. Hiter odziv je omogočil tudi dostop po cesti in drugih poteh do najbolj poškodovanih krajev, ki so se nahajali v srcu dolin, preprečenih s pritoki reke Labe v Češkem rudogorju. Priključitev na javni vodovod in plinovod so izpeljali v samo nekaj tednih. V nekaj mesecih pa so odpravili škodo na kulturnih in zgodovinskih stavbah, ki so lahko tako ponovno sprejemale obiskovalce.

Cilj saške vlade je bil odpraviti kar največ škode do konca leta 2004. Obnovitvena dela so zajemala tudi trajno rekonstrukcijo, ki bi lahko zmanjšala škodo v primeru novih poplav. Temu so prilagodili tudi deželno zakonodajo, kot na primer saški zakon o vodah. Danes, dve leti po strašnih dogodkih, lahko z gotovostjo trdimo, da bo cilj dosežen. Taka učinkovitost, upoštevanje obseg škode, ni sama po sebi umevna. Pomoč, ki jo je nudil Solidarnostni sklad Evropske unije, je gotovo odigrala odločilno vlogo. V tem primeru je pravilo, ki zahteva porabo sredstev iz Solidarnostnega sklada Evropske unije v roku enega leta, vsekakor vplivalo na hitrost izvedbe ukrepov rekonstrukcije na Saškem in drugod.

Češka

Uporaba sredstev Solidarnostnega sklada Evropske unije na Češkem

Dominika Heřtová, Direktorica programa, Center za tujo pomoč, Ministrstvo za finance Češke republike

Češka je avgusta 2002 doživela ekstremne vremenske razmere, še posebej hudourniško deževje, ki je povzročilo prekomerno naraščanje vode. Devet od štirinajstih dežel v državi so prizadele poplave. 17 oseb je izgubilo življenje in 200 000 oseb je bilo evakuiranih. Skratka, 6 % češkega ozemlja je bilo popolnoma poplavljenega. Celotna škoda je bila ocenjena na 2,3 milijarde eurov.

Poškodovane češke regije so lahko hitro pridobile sredstva v višini 129 milijonov eurov že decembra 2002, po zaslugi Evropske komisije, ki se je odzvala z ustanovitvijo Solidarnostnega sklada Evropske unije. Razdelitev sredstev so zaupali Centru za tujo pomoč na Ministrstvu za finance. Končni uporabniki (občine, dežele, različne državne enote, združenja, zasebna podjetja za proizvodnjo in distribucijo energije ...) so bili odgovorni za oceno stroškov, ki izpolnjujejo pogoje za pomoč iz Solidarnostnega sklada Evropske unije.

Pomoč smo namenili najprej za obnovo sanitarne infrastrukture, ker je bilo treba najprej poskrbeti za namestitve evakuiranih oseb in obnoviti napeljave za dobavo vode in energije. V urbanih naseljih so pomoč porabili v glavnem za čiščenje in sušenje občinskih stavb ter odstranjevanje blata in odpadkov. Na podeželju so financirali odstranjevanje zemlje in naplavin, obnovo in začasne ojačitve nasipov rek.

Poleg tega smo pomemben delež sredstev iz Solidarnostnega sklada Evropske unije namenili za obnovo transportne infrastrukture, od lokalnih povezav, mostov, pločnikov in železnice. Zajetna sredstva smo porabili tudi za obnovo mest, sanacijo oskrbe s pitno vodo in obdelave odpadnih voda.

Ker je bila škoda, ki so jo povzročile poplave v letu 2002, podobna v vseh regijah, so si te enakomerno porazdelile aktivnosti. Poleg tega je Solidarnostni sklad Evropske unije sofinanciral tudi nekaj specifičnih aktivnosti. Na primer, kar 3 169 371 eurov je Sklad namenil za reševanje vojnega memoriala Tezein. Šlo je za zaščito celotnega edinstvenega sistema trdnjav, za čiščenje starega drenažnega sistema in za osnovna popravila. 466 099 eurov smo porabili za reševanje zgodovinskih arhivov in drugih dragocenih dokumentov, ki so bili poškodovani v po-

plavi. Arhive je bilo treba takoj zamrzniti, da se ne bi še dodatno poškodovali. Odmrznjenje, dezinfekcija in sušenje je potekalo postopoma in je bilo izjemno drago. Prispevek Solidarnostnega sklada Evropske unije je omogočil kritje dela stroškov, povezanih s temi operacijami.

Največjo škodo v poplavi je utrpelo glavno mesto države Praga (vključno z zgodovinskim centrom) in osrednja Češka. Mesto Praga je prejelo 60 187 314,50 eurov. Sklad je omogočil financiranje ukrepov v zvezi z bivališči, javno prometno infrastrukturo in še posebej s čiščenjem in sušenjem poplavljenega metroja. Večino zneska, ki ga je dobilo mesto, smo porabili za obnovo kulturne dediščine in za zagotovitev zdravstvenega varstva. Ostalo smo namenili šolstvu, obnovi občinskih zelenih površin in praškega živalskega vrta. Posebnih sredstev pa je bila deležna četrt Karlin, ki je bila še posebej poškodovana.

Preventiva

Poplave avgusta 2002 so bile izjemne narave. Strokovnjaki so ocenili, da se bodo vodni tokovi vrnili v stare struge šele čez 500 ali celo 1 000 let. Zato je nemogoče predvideti ukrepe za popolno izognitev škodi. Analizirali smo obstoječe ukrepe. Pripombe in priporočila teh analiz so danes vključeni v sistem zaščite proti poplavam na državni ravni. V okviru evropske podpore za Češko Republiko in v dokumentu za programiranje za mesto Praga so upoštevali tudi možnosti financiranja preventivnih ukrepov proti poplavam.

Uporaba sredstev Solidarnostnega sklada Evropske unije na Češkem se je končala januarja 2004. Prispevek sklada je igral pomembno vlogo pri pomoči češkim regijam v boju proti posledicam poplav. Vsi udeleženci so pomoč sprejeli kot primer solidarnosti in hitrega posredovanja Evropske unije.

Kontakt: Dominika.Hertova@mfcrcz

MALTA

Intervencija na Malti in Gozu

Skupni stroški: 30 172 291 EUR
Prispevek EU: 961 220 EUR

„Zelo močna neurja z močnimi padavinami so divjala po malteškem arhipelagu med 15. in 17. septembrom 2003 in povzročila poplave in veliko materialno škodo. Pomoč, ki jo je dodelila Evropska unija iz Solidarnostnega sklada, je omogočila naslednje ukrepe: čiščenje in popravilo vodo-vodnih napeljav, obnova omrežja za distribucijo energije, popravila cest, dela za utrditev nekaterih javnih zgradb, izkopavanje in odvoz naplavin, varnostne operacije, zaščita in restavracija kulturne dediščine.“

Marlene Bonnici, generalna direktorica, Oddelek za koordinacijo in načrtovanje prednostnih nalog
info.ppcd@gov.mt
<http://ppcd.gov.mt>

AVSTRIJA

Obnova infrastrukture

Skupni stroški: 194 000 000 EUR
Prispevek EU: 134 000 000 EUR

„Poplave avgusta 2002 so povzročile pomembno škodo na javnih infrastrukturah. Škoda je bila ocenjena na 2,9 milijarde evrov. Regije, ki so bile prizadete, so zgornja in spodnja Avstija in področje Salzburga. 60 % prispevkov iz Solidarnostnega sklada smo porabili za nujna popravila transportne infrastrukture, železnic, vodnih poti in cest, 35 % pa smo namenili ojačitvi nasipov. Preostanek denarja je bil porabljen za čiščenje naravnih rezervatov in za obnovo dobave vode in energije, telekomunikacij in šol.“

Siegfried Jachs, avstrijski minister za notranje zadeve
siegfried.jachs@bmi.gv.at

FRANCIJA

Rona: pomoč pri nesrečah in preprečevanje poplav

Skupni stroški: 870 000 000 EUR
Prispevek EU: 19 625 000 EUR

„Sredstva iz Solidarnostnega sklada Evropske unije so bila dodeljena po hitrem postopku marca 2004, in sicer za kritje nezavarovane škode, nastale zaradi poplav decembra 2003 na izlivu reke Rone, v deželah Languedoc-Roussillon in Provence-Alpes-Côte d'Azur. Reka je takrat dosegla najvišji nivo, odkar merimo pretok Rone. Prispevek iz Evropske unije, ki smo ga dobili junija 2004, smo uporabili za kritje stroškov nujnih posegov (pomoč ponesrečenim) in za obnovo zaščite proti poplavam po splošnem načrtu za upravljanje naraščanja vod v koritu reke Rone od Ženevskega jezera do Sredozemskega morja. Ta dela so v teku in bodo omogočila postavitve potrebnih zaščit za kljubovanje nevarnostim naraščajočih vod, ki spremljajo vrnitev zime.“

Frédéric Dohet, pomočnik generalnega sekretarja za regionalne zadeve, Prefektura regije Provence-Alpes-Côte d'Azur
Frederic.DOHE@paca.pref.gouv.fr

ŠPANIJA

Čiščenje nafte po razlitju tankerja Prestige

Skupni stroški: 12 600 000 EUR
Prispevek EU: 8 626 000 EUR

„Nacionalni obmorski in morski park Galicije in atlantskih otokov zajema več arhipelagov (Ons, Cies in Salvora) in morski predel okrog kontinentalne platforme. Ta izredno bogat in raznolik naravni prostor, ki je zatočišče številnih ptic in morskih bitij, je bil neposredno prizadet z razlitjem nafte, ki ga je povzročila nesreča tankerja Prestige novembra 2002. Sprejeti so bili nujni ukrepi za pobiranje in čiščenje naftnih madežev, ki so mobilizirali vse osebje iz sistema španskih nacionalnih parkov. Približno 10 000 hektarjev obale in morskega dna so očistili ročno. Uporabili so tudi eksperimentalne metode, kot sta hidročiščenje in bioobnova, ki so jih pozneje razširili po celotnem prizadetem obmorskem pasu. Dela je delno financirala Evropska komisija, ki se je 15. decembra 2003 odločila, da dodeli pomoč Solidarnostnega sklada v višini 8 626 000 evrov.“

Jesús Casas, direktor za tehnično planiranje in programiranje, Neodvisna pisarna nacionalnih parkov
jesus.casas@oapn.mma.es

Portugalska

Solidarnostni sklad Evropske unije in požari poleti 2003 v občini Monchique

Carlos Tuta, predsednik občine Monchique, član Odbora regij

Monchique (5 400 prebivalcev) se razlikuje od ostalih občin Algarva, ker nima plaž, ampak veliko gozdov. Na ozemlju občine se nahaja najvišja južna točka Portugalske, gora Foia (903 m), ki pomeni pomemben dodatek k turistični ponudbi Algarva. Tako

kot v celotni deželi je tudi tukaj turizem glavna ekonomska aktivnost. Med drugimi viri dohodkov sta tudi vzreja prašičev in upravljanje gozdov, predvsem gojenje evkalipta.

Poleti 2003 so občino prizadeli požari, ki so zajeli 82,5 % njenega ozemlja. Požar je spremenil v pepel kmetijsko in gozdno gospodarstvo ter tudi bivališča, opremo in infrastrukturo. Na seznamu škode je 79 stavb; med temi je 44 bivališč. Uničenih je bilo več instalacij za vzrejo, skupaj z živino.

Kar zadeva naravno dediščino, je požar uničil pomembne plantaže evkalipta, plutovca, borov, kostanja, kot tudi velika področja goščav s trnjem in jagodovim grmičevjem. Na drugih območjih je požar uničil hortikultura polja in nasade sadja.

Poleg tega je naravna nesreča povzročila dolgoročne usodne posledice za gorsko gospodarstvo Algarva ter vplivala na ostajanje oz. zadržanje prebivalcev na teh območjih.

Precejšnjo škodo je utrpela tudi javna infrastruktura, kot so cestno in vodno omrežje, dobava in obdelava odpadnih vod. Prišlo je do uničenja označevalnih panojev in vodoravnih oznak na cestah in poteh, ki jih je zajel požar, ter do zamašitev odvodnih jaškov in ostalih vodnih napeljav.

Presekane poti, zamašena vodovodna napeljava, uničene označbe, vse to je bilo deležno pozornosti občine, ki je posredovala pri zaščiti življenja prebivalcev, obnovi in pri preprečevanju bodočih tveganj.

Ker pa občina za vse to ni imela zadostnih sredstev, je kandidirala za sredstva iz Solidarnostnega sklada Evropske unije, in sicer za več projektov čiščenja vodnih poti, za obnovo in čiščenje kmetijskih in gozdnih površin, za obnovo cestnih oznak na glavnih prizadetih odsekih, kot tudi za popravilo ostale poškodovane javne opreme.

Predlog za pomoč je znašal 2 714 102,84 eurov. Evropska komisija je potrdila vse projekte. Oktobra 2004 je bilo zaključenih okrog 60 % del, drugi projekti so bodisi v postopku razpisa ali pa na začetku del.

Celota aktivnosti, ki jih financira Solidarnostni sklad Evropske unije, bo omogočila, da se bodo prebivalci lahko vrnili k normalnemu življenju, začeli znova in pozabili na posledice nesreče.

Kontakt: presidente@cm-monchique.pt

Internet: <http://www.cm-monchique.pt>

Francija: Solidarnostni sklad Evropske unije proti poplavam

Reševanje Garda

Francoski departma Gard, ki so ga dvakrat prizadele močne poplave, je dobil finančno pomoč Solidarnostnega sklada Evropske unije za obnovo večjih poškodb, infrastrukture in zdravstvenih oz. socialno-izobraževalnih storitev ter za boljšo zaščito teritorija in za preprečevanje tveganj. Izvedenih je bilo 115 del, ki so bila velik organizacijski zalogaj zaradi spoštovanja kratkih časovnih rokov. Obisk pri pionirjih Solidarnostnega sklada Evropske unije.

V Sommièresu so vode iz reke Vidourle dosegle raven prvega nadstropja zgradb

„Solidarnostni sklad Evropske unije je pospeševalnik!“ je vzklíknil Jean-Pierre Hugues. „Injekcija 21 milijonov eurov v osmih mesecih je velik pospešek za gospodarstvo!“ In gospod prefekt¹ ve, o čem govori: v dveh letih je moral v svojem departmaju dvakrat koordinirati uporabo sredstev Solidarnostnega sklada.

Med Centralnim masivom, Sredozemskim morjem in Rono je departma Gard (Languedoc-Roussillon), ki ga prečkajo silovite vode in je še posebej občutljiv za poplave. Območje je 8. in 9. septembra 2002 doživelo hudourniške vode, kar francoski meteorologi imenujejo „sevenski dogodek“. V Sevenskih gorah, ki tvorijo severni pas departmaja, namreč nastajajo divje nevihte. Vode nato zelo hitro pridrvijo proti obrežnim ravninam. Deževje je včasih tako nenadno in tako močno, da ogromne količine vode ne morejo zadržati ne rečno korito niti nasipi, ki so jih zgradili skozi stoletja. Gre za običajen pojav ob kon-

cu poletja, vendar so septembra 2002 padavine dosegle najvišjo raven, odkar obstajajo meritve, in tako povzročile poplave s posebej dramatičnimi posledicami: 23 mrtvih, 300 prizadetih občin (od skupno 353-ih), materialna škoda ocenjena na 830 milijonov eurov ...

„V Alèsu sem prvič razumel življenjski pomen komunikacij,“ pripoveduje Samuel Glairon-Rappaz iz Urada za prostorsko ureditev in razvoj na prefekturi v Gardu. „Biti priča, kako je lahko v Franciji 21. stoletja mesto s 50 000 prebivalci popolnoma odsekano od sveta, dejansko naredi vtis!“ Po divji in nenadni poplavi reke Gardon, ki je poškodovala vso komunikacijsko infrastrukturo, vključno s cestami in antenami za mobilno telefonijo, je naselje Alès ostalo popolnoma ločeno od sveta celih štiriindvajset ur.

(¹) V Franciji državo predstavlja «prefekt». Najdemo ga v vsakem od 100 »departmaje«, na katere je razdeljena država.

“Prišlo je 9. novembra ob 6.30 zjutraj ... Reka Gardon je presegla zid za en meter,” se spominja François Saix, direktor klinike Bonnefon, zgradbe z 200 posteljami v samem centru Alèsa. „Naenkrat je velikanski val vode prodril skozi vhodno avlo! Sreča je bila, da je prišel ravno ob uri, ko ni bilo v operacijskem bloku, ki se nahaja v kletnih prostorih, nobenega pacienta! Bolniki ne bi imeli nobene možnosti ... Nekaj članov osebja, ki so bili v tistem trenutku na licu mesta, so imeli ravno toliko časa, da so lahko pobegnili, preden je voda vse pogoltnila.“

Gard je bil med prvimi upravičenci do sredstev iz Solidarnostnega sklada Evropske unije, ki je bil ustanovljen 11. novembra 2002, nekaj mesecev po silnih poplavih v Nemčiji, na Češkem in v Avstriji. Mesec dni kasneje se je Evropska komisija odločila Franciji podeliti pomoč Solidarnostnega sklada Evropske unije v višini 21 milijonov evrov za financiranje nujnih aktivnosti v Gardu. V celoti so iz Sklada financirali 115 projektov v zelo različnih zneskih, od dva tisoč pa do dva milijona evrov.

Modularna enota za prehod v operacijski blok, nameščena na strehi klinike Bonnefon

Preživetje

Skladno z uredbo o Solidarnostnem skladu Evropske unije je bila pomoč v prvi vrsti namenjena za obnovo infrastrukture. Obnova in zagon vodnih sistemov in transporta je stala 4,5 milijona evrov, zdravstvena in šolska oprema pa 6,3 milijona.

V Alèsu, na primer, je imela klinika Bonnefon 5,4 milijona evrov škode. Zavarovalnice so pokrile štiri petine zneska. Zmanjkal je milijon evrov. Dodelitev pomoči iz Solidarnostnega sklada Evropske unije v višini 783 382 evrov je bila dobrodošla. Predujem v višini 15 % na začetku leta 2003 je omogočil postavitve zdravstvenih struktur v začasnih stavbah in preselitev kirurških oddelkov skupaj z operacijskim blokom v nadstropja.

Solidarnostni sklad dopolnjuje ostale oblike pomoči, začasno olajša čakanje na zasebna povračila in dodaja majhen, vendar pomemben prispevek v obliki preventivnega dela. „311 000 evrov iz Solidarnostnega sklada Evropske unije nam je omogočilo hitro popravilo škode in sprejetje preventivnih ukrepov, kot so postavitve vodoodpornih panojev in priprava, ki jamčijo delovanje generatorjev,” poudarja Jean-Louis Tetu, pomočnik direktorja Zdravstvenega cen-

tra v Alèsu (600 postelj), ki ga je poplava močno poškodovala. „Toliko investicij, ki jih brez Sklada ne bi mogli izvesti,” vztraja Michel Gil, finančni direktor te bolnišnice, ki nudi storitve 120 000 osebam.

Sektor šolstva je prejel 2,8 milijona evrov. Pomoč Solidarnostnega sklada so dobile jasli, osnovne šole, srednje šole in druge vzgojno-izobraževalne ustanove v Gardu. V Bagnolsu, na primer, je inštitut zdravstvene šole z imenom „Les Hamelines” prejel 270 000 evrov za obnovo prostorov, ki jih je v velikem delu poplavlila reka Cèze. „Brez pomoči Evrope bi morali to čudovito stavbo zapreti in se preseliti drugam. Samo Bog ve kam in kdaj,” sta v en glas potrdila Yves Abad in Jean-Claude Tichadou, direktor in predsednik centra za mlade v težavah.

Ko srečujemo upravičence na terenu, kaj kmalu razumemo, da Solidarnostni sklad ohranja pri življenju nujno potrebne ustanove, ki brez teh finančnih sredstev ne bi mogle same prebroditi posledic take nesreče. Brez Solidarnostnega sklada Evropske unije bi bila izničena leta skupnega dela. Lahko bi si mislili, da je Solidarnostni sklad „humanitarna pomoč za bogate”, vendar to še zdaleč ni res. Solidarnostni sklad je pravo orodje za ponovni razvoj.

Most na reki Gard

“Brez Solidarnostnega sklada Evropske unije bi most na reki Gard ostal še dolgo v stanju, v kakršnem ga je pustila reka,” je potrdil Bernard Pouverel, direktor ustanove, ki upravlja z mostom na reki Gard. „Če ne bi pohiteli, bi objekt ostal krhek, medtem ko se bodo poplave zagotovo ponovile.” Za četrto najbolj obiskano arheološko znamenitost v Franciji (1,4 milijona obiskovalcev letno) nismo skoparili s sredstvi. Vložili smo 2,2 milijona evrov. To je najbolj ambiciozna posamična investicija Solidarnostnega sklada v Gardu.

Najvišji znani rimski most – akvadukt, dediščina mednarodnih razsežnosti, za lokalno prebivalstvo pa sprehajališče in kopališče, je prejel 9,833 milijona evrov od Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). To je omogočilo zaščito in razvoj dodatne vrednosti objekta. Pridobili so namreč še muzej, kavarno in „nadzorovan” nakupovalni center z nekoliko oddaljenim parkiriščem. „In ravno ko je vse to začelo delovati, je reka Gard naredila svoje in odnesla bregove!” objokuje Bernard Pouverel.

Solidarnostni sklad je torej posredoval na dva načina: 1,36 milijona evrov so namenili za zaježitev reke Gard na razdalji 400 m, 840 000 evrov pa so vložili v prostor za prostočasne dejavnosti, ki je nadomestil nekdanje terase, ki jih je odnesla reka. „Potrebno je bilo kovati železo, dokler je bilo vroče,” nadaljuje direktor. „Kasneje bi bilo težko na hitro najti 1,3 milijona evrov za rekonstrukcijo zaježitvenega zidu. Dobro je bilo tudi to, da so bile ekipe delavcev še na licu mesta, ker so zaključevali ureditev, ki jo je financiral ESRR. Še več, Solidarnostni sklad Evropske unije je pospešil operacije čiščenja.”

Drugi ključni cilj Sklada je bil zaščita preventivnih infrastruktur ter „takojsnja zaščita kulturne dediščine“. V Gardu je odvažanje naplavin in čiščenje glavnega rečnega korita stalo 5 milijonov evrov, 2,1 miliona evrov pa je bilo porabljenih za rehabilitacijo ter ureditev nasipov in zapor na ekološki način. Obstoj „medobčinskega odbora za vodenje planiranja kotline“, ki je zadolžen za upravljanje z vso problematiko naraščajočih voda v tej kotlini, je še pospešil izvajanje projektov obnove.

Laboratorij

„Lahko rečemo, da je imel Solidarnostni sklad Evropske unije dve kategoriji upravičencev,“ trdi Chantal Dumontel, direktorica Državnih aktivnosti v prefekturi v Gardu: „To so seveda končni ‘uradni’ upravičenci, vendar ne smemo pozabiti na državne službe, ki so morale biti izvršne pri zagotavljanju prožnosti pri vodenju in včasih revolucionarne pri praktičnem izvajanju. S tega vidika je Solidarnostni sklad laboratorij dobrih praks.“

Sredstva Solidarnostnega sklada Evropske unije v višini 21 milijonov evrov, ki jih je dobil Gard 26. decembra 2002, so bila v celoti porabljena med marcem in decembrom 2003 v skladu z obvezo, da je treba sredstva iz Solidarnostnega sklada porabiti v času enega proračunskega leta. Tako kratek rok upravljanja zahteva odzivnost in učinkovito partnerstvo. Solidarnostni sklad Evropske unije je torej prisilil k tesnemu skupnemu delu tako različne javne udeležence (državo, deželo, generalni svet, občine) kot tudi obrtnike in podjetnike.

Podobne obnove je bil deležen tudi most Saint-Nicolas, ki leži okrog deset kilometrov stran od mosta na reki Gard. To je izjemen primer sinergije, ki jo je na nek način vsilila vzpostavitev Solidarnostnega sklada. Kljub 19 metrov visokim lokom je bil most iz 13. stoletja, ki se vzpenja nad dolino reke Gardon, preplavljen za 2,70 metra. Reka je na tem mestu dosegla skoraj 22 metrov višine. Ves zgornji del mostu je bil uničen. Ker je most strateško cestno pomemben in ima obenem tudi močan simbolni pomen za prebivalce Garda, so se odločili, da ga popravijo in tako spoštujejo dediščino. „Oklevali smo pri uporabi sredstev iz Solidarnostnega sklada Evropske unije, ker smo imeli premalo časa,“ je jasno povedal Michel Ravet, vodja Urada za lokalno prostorsko ureditev in razvoj na prefekturi v Gardu. „Vse je moralo biti končano do novembra 2003, časa je bilo največ osem mesecev. To je bil pravi izziv in bili smo uspešni.“ Most Saint-Nicolas je dokaz, da so se lahko v petih mesecih vsi kreditorji, zaščitniki, in podjetniki uskladili in končali delo na delovišču, čeprav „je bilo potrebno po meri obdelati stotine kamnov, ker nobeden ni imel istih dimenzij,“ kot poudarja inženir Claude Cap, ki je bil zadolžen za vodenje del.

Most v Saint-Nicolasu, ki ga je uničila reka Gardon (zgoraj) in po obnovi, v svoji prvotni podobi (spodaj)

„Marshalllov plan“

„Izbrali smo nosilce projekta, ki so bili sposobni porabiti denar v enem letu,“ razlaga prefekt Jean-Pierre Hugues. „Nato smo delovali kot ‘eno’. Uporabili smo partnersko metodo dela, ki temelji na eni skupini za rekonstrukcijo, odborih za tedensko programiranje, odborih za mesečno spremljanje ... Vse to je olajšalo dejstvo, da so pravila Solidarnostnega sklada Evropske unije bolj enostavna in prilagodljiva kot pravila ESRR. ‘Marshalllov plan’ Solidarnostnega sklada Evropske unije je zelo učinkovit. Nenazadnje je bilo prav dejstvo, da smo imeli zelo kratek rok, neke vrste motivacija.“

Decembra 2003 so Gard zopet prizadele poplave, vendar tokrat drugačne, saj je šlo za naraščanje vode v reki Roni. Reka je petnajst dni prestopala bregove po mejah departmajev Gard, Vaucluse in Bouches-du-Rhône. Prizadetih je bilo 26 občin. Dobro upravljanje sredstev iz Solidarnostnega sklada Evropske unije leta 2002 nam je bilo v pomoč, da smo dobili pomoč tudi v letu 2003. Znesek v višini 19,626 milijona evrov smo razdelili med tri departmaje.

„Ne bomo abonenti Solidarnostnega sklada,“ poudarja prefekt. „Namesto dragocene pomoči Evrope moramo več narediti za preprečevanje nevarnosti, kar pomeni predvsem ureditev teritorija in trajnostni razvoj: treba je spodbujati ljudi, naj se raje nastanijo v utrjenih mestih, kot da vztrajajo na svojih zemljiščih. Težko jih je prepričati, da to sprejmejo. Dejstvo, da od sedaj zavrnilo vsako prošnjo za gradbeno dovoljenje, če na zemljišču obstaja nevarnost poplave za več kot 50 cm, ni posebno priljubljen ukrep, vendar bomo uspeli ...“

Italija

Solidarnostni sklad za premostitev posledic hudega potresa v letu 2002

Corrado Seller, generalni direktor, Italijanska civilna zaščita

Regiji Molise in Apulija na jugu Italije sta 31. oktobra in 1. novembra 2002 doživeli več tresljajev moči 5,4 po Richterjevi lestvici. Potres je prizadel številne občine

ne v provincah Campobasso in Foggia in postavil velik del prebivalcev v težak položaj. Večina krajev v notranjosti potresnega območja je pretrpela hudo materialno škodo. Predel San Giuliano di Puglia je bil najbolj poškodovan. Sunki so popolnoma uničili majhno vas in rušenje šolske stavbe je povzročilo smrt 27 učencev in enega učitelja.

Na kraj dogodka so takoj prišle vse enote civilne zaščite. Okoli 5 000 ljudi – gasilci, policisti, vojaki in prostovoljci – je prišlo, da bi pomagalo pri reševanju dramatičnih razmer, ki so jih oteževale še ovirana dostopnost na območja potresa in slabe vremenske razmere.

Potres je pustil za seboj pravo opustošenje. 12 000 prebivalcev smo morali evakuirati in razporediti po 49 prostorih za kampiranje, v katerih je bilo skupno 2 737 šotorov, 518 prikolic in 14 centrov za razdeljevanje hrane. Vendar se je kmalu pokazalo, da kljub takojšnji pomoči veliko število ljudi nima zadostnih sredstev za gradnjo novega bivališča, saj so izgubili vse svoje imetje. Zato je bilo potrebno zgraditičasna

bivališča, ki bi omogočila oškodovancem kolikor toliko normalno življenje do konca obnove.

Iskali smo primerne prostore za namestitev začasnih bivališč. Večino prebivalcev San Giuliana di Puglia smo morali preseliti nekaj kilometrov iz mesta. Izbira kraja je bila posledica kompromisa med varnostjo in nujno obnovitvijo socio-ekonomskih povezav. Poleg postavitve bivališč za približno tisoč stanovalcev smo popravili še šole, trgovine, pisarne in cerkev. Tako smo, čakajoč na obnovo San Giuliana di Puglia, naredili vas iz lesenih koč.

Celoten znesek škode, ki jo je povzročil potres leta 2002, je znašal 1 500 milijonov evrov. Evropska komisija je 8. decembra 2003 dodelila pomoč Solidarnostnega sklada za Molise in Apulijo v znesku približno 31 milijonov evrov. Približno 9 milijonov evrov je bilo namenjenih za takojšnjo obnovo infrastrukture in opreme, potrebne za dobavo elektrike in vode ter za odstranitev odpadnih vod, za telekomunikacije, transport, medicinske storitve in za šolske stavbe. 11 milijonov evrov je bilo namenjenih za izdelavo začasnih bivališč in za organizacijo nujnih storitev, namenjenih prebivalstvu poškodovanih območij. Tretji del financiranja, prav tako 11 milijonov evrov, pa smo porabili za različne aktivnosti za zagotovitev varnosti infrastruktur in za zaščito kulturne dediščine. Tudi ta je utrpela hude poškodbe. Sunki so močno poškodovali velik del cerkva, spomenikov in zgodovinskih stavb, ki jih je v teh dveh deželah veliko.

Večji del evropske pomoči smo do zdaj že porabili in uresničitev predvidenih aktivnosti je napredovala. Treba je poudariti pomen finančne intervencije Evropske unije in ključno vlogo Solidarnostnega sklada.

Kontakt: corrado.seller@protezionecivile.it

Začasna bivališča za ponesrečence

Preprečevanje nevarnosti, prednostna naloga Strukturnih skladov za obdobje 2007–2013

Splošen in integriran pristop do nevarnosti na ravni Evropske unije.

V okviru programa Interreg IIIB projekt SDF podpira preventivno zaščito za vode reke Ren

Sedem milijonov prizadetih oseb in 60 milijard eurov škode: taka je bilanca naravnih in tehnoloških nesreč v Evropi med letoma 1998 in 2002 v 31 državah članicah Evropske agencije za okolje (EEA). V prihodnosti naj bi se razmere še poslabšale. Zavarovalniške družbe napovedujejo, da se bodo v naslednjem desetletju stroški zaradi naravnih nesreč povzpeli na 150 milijard eurov letno.

Vpliv nesreč na gospodarstvo prizadetih regij presega sposobnosti obstoječih mehanizmov za povračilo škode. Napor držav članic, ki jih včasih podpirajo strukturni skladi, za ponovno oživitve gospodarstva ali obnovo ozemlja, se lahko izčrpajo. Še več, naravne nesreče navadno prizadenejo več kot eno državo. Zaradi vsega tega se na ravni Evropske Unije kaže potreba po splošnem in integriranem pristopu do nevarnosti.

Preprečevanje zajema različne tipe aktivnosti: ukrepe za zmanjševanje nevarnosti, ki so namenjeni odpravi izvornih vzrokov nevarnosti (na primer: zmanjšanje emisij CO₂, gradnja na področjih, kjer ni tveganja poplav, ...) in prilagoditvenih ukrepov, ki omogočajo „živeti z nevarnostjo“ (na primer: prilagoditev gradbenih predpisov, konstruiranje pregrad ali nasipov). Evropska kohezijska politika tako kot okoljska, podeželska, transportna in raziskovalna politika finančno podpira ta dva tipa aktivnosti.

Z uspešnimi programi raziskav Komisija podpira tudi aktivnosti, ki omogočajo boljše poznavanje nevarnosti. Ukrepi, ki se nanašajo na naravne in tehnološke nevarnosti, so del številnih direktiv in drugih zakonodajnih dokumentov Unije.

Preprečevanje nevarnosti: od možnosti financiranja do prednostnih nalog

V okviru trenutne kohezijske politike se financirajo številne aktivnosti za preprečevanje nevarnosti. Te so neposredno predvidene v uredbi o Evropskem kmetijskem usmerjevalnem in jamstvenem skladu (EKUJS)¹ in v sporočilu Evropske komisije, ki se nanaša na pobudo Unije za vseevropsko sodelovanje pod imenom Interreg III².

Po nesrečah, ki so prizadele več držav članic Unije, je Evropska komisija v letu 2002 izdala priporočila v zvezi s prednostnimi nalogami Strukturnih skladov³, po katerih se lahko aktivnosti za preprečevanje nevarnosti financira tudi v okviru revizije programov sredi leta 2004, in sicer v obliki rezerv. Iz te vsote je 8,246 milijard eurov namenjenih najbolj učinkovitim programom.

Predlog uredbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj (ESRR), ki ga je Evropska komisija sprejela sredi julija 2004, predvideva, da bo preprečevanje nevarnosti ena od treh prednostnih nalog v obdobju 2007-2013. Uredba, ki se nanaša na Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) kot tudi na Evropski sklad za ribolov vključuje tudi določbe iz področja nevarnosti (glej tabelo).

Določiti ustrezna območja

Območja, ki so upravičena do intervencije iz strukturnih skladov glede na socio-ekonomske kriterije za trenutno obdobje, niso vedno ustrezna za preventivne aktivnosti. Predlog uredbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj predvideva, da bo območja, ki izpolnjujejo pogoje, izbirala država članica sama.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999.

⁽²⁾ Dokument K(2000)1101 z dne 28. aprila 2000.

⁽³⁾ KOM(2003) 499 končno z dne 25. avgusta 2003.

Kar zadeva Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, bodo ukrepi za preprečevanje požara usmerjeni na območja, ki jih je država članica opredelila za nevarna. Ravno tako je predvideno, da država določi območja, ki so najbolj primerna za pogozdovanje.

Predlog višje stopnje posredovanja za območja, ki so prikrasana zaradi naravnih danosti, bi moral olajšati preventivne aktivnosti v teh krajih, kjer težavno financiranje vedno ne omogoča izpeljave učinkovitih aktivnosti za preprečevanje nevarnosti, kot so požari ali plazovi.

Predvideni odzivi na strategije, ki jih bo treba sprejeti

Predloge uredb za obdobje 2007–2013 bi morali sprejeti v teku leta 2005. Predhodna razmišljanje v državah članicah o omejitvah ustreznih geografskih con bodo tako kot tematska, geografska in finančna koncentracija odločilni elementi za uspeh vzpostavljenih strategij.

Izdelava teh strategij bo morala upoštevati naravne in tehnološke nevarnosti, še posebej v najbolj ogroženih regijah. Orodja, ki bodo omogočila upoštevanje vseh učinkov – človeških, denarnih in okoljskih –, bodo nujno potrebna za izdelavo učinkovitih strategij prilagajanja in zmanjševanja nevarnosti.

Glede preprečevanja nevarnosti kohezijska politika omogoča dvojno izvajanje solidarnosti. **Finančne pomoči** ne prispeva samo **najbolj prizadetim regijam** v Uniji, ampak tudi drugim regijam, saj je treba podpreti njihovo konkurenčnost, da bi bili njihovi naporji lahko **trajni**. Po drugi strani aktivnost ali neaktivnost nekaterih regij lahko povzroči izničenje truda, vloženega v razvoj, zato podpora **regionalnemu sodelovanju** povečuje solidarnost med regijami. Z združevanjem naporov pri preprečevanju nevarnosti evropska kohezijska politika omogoča okoljski, transportni in podeželski politiki, da se bolj odločno izrazi na teh področjih v 25 državah članicah.

Kakovost zraka: program ISPA financira zmanjšanje emisij centrale Maritsa Vzhod II v Bolgariji

Kohezijska Politika in preprečevanje nevarnosti

	Obdobje 2000-2006	Obdobje 2007-2013
Regionalni razvoj	<p>Pregledane strateške usmeritve</p> <ul style="list-style-type: none"> > Izvedba geoloških ali stabilizacijskih študij > Načrti za preprečevanje naravnih nevarnosti <p>INTERREG III</p> <ul style="list-style-type: none"> > Usmeritve in skupno planiranje za ureditev in vodenje mejnih con > Vrednotenje, trajni razvoj in ohranitev gozdnih virov na mejah večjih držav; preprečevanje nesreč > Izdelava skupnih strategij vodenja nevarnosti 	<p>Cilja „Konvergenca“ in „Konkurenca“</p> <p>Načrti za preprečevanje in upravljanje naravnih in tehnoloških tveganj</p> <p>Cilj „Teritorialno sodelovanje“</p> <p>Teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Pospeševanje varnosti morja > Zaščita pred poplavamami in zaščita notranjih morskih voda > Preprečevanje in zaščita pred erozijo, potresi in plazovi <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Dobava opreme > Razvoj infrastrukture > Zasnova in izvedba več državnih načrtov pomoči > Sistemi kartografije nevarnosti > Izdelava skupnega instrumenta za preprečevanje in spremljanje nevarnosti ter boj proti njim
Razvoj podeželja	<p>EKUS</p> <p>Preprečevanje in obnova naravnih nevarnosti in gozdnih požarov, ki prizadenejo kmetijsko in gozdarsko proizvodnjo</p>	<p>EKSRR</p> <p>Preprečevanje in obnova naravnih nevarnosti in gozdnih požarov, ki prizadenejo kmetijsko in gozdarsko proizvodnjo</p> <p>Razvoj gozdnih virov in izboljšanje njihove kakovosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Prvo pogozdovanje kmetijskih in nekmetijskih površin > Povečanje zaščitne vloge gozda kot boja proti eroziji tal > Vodenje vodnih virov in kakovost vode
Ribiška politika		<p>Rekonstrukcija proizvodnega potenciala ribiškega sektorja, ki mu škodijo naravne ali industrijske nesreče</p>

NIZOZEMSKA

Širjenje korita reke Ren

Skupni stroški: 6 591 385 EUR
Prispevek EU: 2 962 986 EUR

„IRMA, program za preprečevanje poplav za korita rek Ren in Maas, je v letih od 1997 do 2003 podpiral številne pogosto inovativne projekte. Prestavitev nasipa Bakenhof blizu Arnhema je dober primer integriranega pristopa programa IRMA. Gre za povečanje korita reke Ren za 200 metrov, na dolžini več kilometrov, kar je pomenilo, da je bilo potrebno prestaviti del vrtov. Nato so uredili kanal za odvajanje vode vzdolž glavne rečne struge, ki je tako razširjena postala novo naravno okolje in prostor za oddih lokalnega prebivalstva. Ta operacija, ki je združila urejanje prostora in upravljanje z vodami v zelo urbanem okolju, je omogočila zmanjšanje najvišjega nivoja za 7 cm. Tako so izboljšali varnost prebivalcev Arnhema.“

Jacqueline Laman, nizozemska ministrica za prostor, ureditev in okolje, bivša koordinatorka programa IRMA
jacqueline.laman@minvrom.nl

ATLANTSKI PROSTOR

Varnost morja v Atlantiku

Skupni stroški: 84 350 EUR
Prispevek EU: 48 920 EUR

„Odbor za spremljanje programa Interreg IIIB „Atlantski prostor“, v katerem sodelujejo številne regije Francije, Španije, Irske, Portugalske in Združenega kraljestva, je izvedel študijo o sodelovanju med državami na področju varnosti morja. Strokovnjaki, predstavniki različnih morskimi bazenovi Unije, so se ukvarjali s prednostnimi temi mreže, ki jo je potrebno zgraditi; s kriteriji, ki bi omogočili, da bi bil projekt lahko povezan z mednarodnimi organizacijami in evropskimi institucijami ter da bi tako lahko dopolnjeval njihova poslanstva; s partnerskimi odnosi, ki jih je potrebno vzpostaviti, da bi lahko projekt dejansko prispeval dodano vrednost k politiki varovanja morja. Inicijativa je sestavni del priprave prihodnjega obdobja programiranja, v katerem bosta imela prednost preprečevanje nevarnosti in dimenzija morja.“

Ronan McAdam, koordinator programa Interreg IIIB „Atlantski prostor“
interreg@cr-poitou-charentes.fr
www.interreg-atlantique.org

SEVERNO MORJE

Preprečevanje poplav

Skupni stroški: 9 847 575 EUR
Prispevek EU: 4 923 788 EUR

„Poplave so tveganje, ki je skupno večini obmorskih regij. Projekt „FLOWS“ združuje veliko število udeležencev na področju sodelovanja pri programu Interreg IIIB „Severno morje“, ki so vključeni v zaščito in trajen razvoj območij, ki jih ogrožajo poplave. FLOWS združuje tehnične in socialne razsežnosti preprečevanja poplav, da bi tovrstno zaščito bolje vključili v urejanje prostora. Projekt se mora pričeti z natančno kartografijo, z boljšimi metodami simulacije poplav in uporabe tal, z označevanjem nevarnosti in osveščanjem velikega dela javnosti, politikov, ki odločajo, in ljudi iz gospodarstva oz. podjetij. V Združenem kraljestvu so na ta način izbrali tri stavbe za nazorno prikazovanje, na katerih bodo preizkušali postopke za zmanjševanje škode, ki jo povzročijo poplave.“

Helen Elliott, vodja projekta, Deželni svet v Cambridgeshiru
helen.elliott@cambridgeshire.gov.uk

PODROČJE ALP

Geodezija v službi preprečevanja nevarnosti

Skupni stroški: 1 988 334 EUR
Prispevek EU: 974 167 EUR

„Namen projekta „ALPS-GPSQUAKENET“ je vzpostaviti učinkovito transnacionalno mrežo za geodezijo, ki bi temeljila na sprejemnikih GPS (globalni sistem za določanje položaja) in bi pokrila celotno alpsko območje. Gre za prvo čezalpsko mrežo za geodezijo, ki bi omogočala milimetrsko natančnost. Omogočila bi uporabo celotnega obsega aplikacij GPS: določanja seizmoloških tveganj, metodologije, teritorialnega opazovanja, navigacije, transporta, kartografije itd. Ker bi temeljila na partnerstvu med specialisti za geodezijo in končnimi uporabniki, bi bil projekt odličen temelj za vzajemno izobraževanje regijskih udeležencev in mladih znanstvenikov.“

Abdelkrim Aoudia, vodja projekta, Univerza v Trstu
aoudia@dst.units.it

Spletna stran Info regio

Obiščite spletno stran Info regio, kjer je predstavljena celotna evropska regionalna politika. Za najnovejše informacije izberite „Newsroom“:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/index_en.htm

Evropska Komisija, Generalni direktorat za regionalno politiko
Enota 01 - „Informacije in komunikacije“
Thierry Daman
41, Avenue de Tervuren, B-1040 Bruxelles
Faks (32-2) 296 60 03
E-pošta: regio-info@cec.eu.int
Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_en.htm

Informacije o regionalni pomoči Evropske unije:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1724-8278

© Evropska unija, 2004
Razmnoževanje dovoljeno z navedbo vira.

Urad za publikacije

Publications.eu.int